

mecku, Francii, Škotsku, Anglii, Holandsku a Belgii, o čemž podává zprávy ve svém r. 1899 vydaném spisu: *L'enseignement supérieur de l'histoire* (v Gentu a v Paříži) na základě pojednání dříve již jednotlivě publikovaných. Tím stává se spis tento i pro právníky zajímavým v dobách, kdy otázka po reorganisaci právnických seminářů stala se předmětem nejrůznějších úvah. — Prejeme Fredericqovi, aby dílo tak šťastně započaté mohl brzy též šťastně skončiti.

Prof. Henner.

Archiv für katholisches Kirchenrecht. (Begründet von Ernst Freih. von Moy de Sons; fortg. von Friedrich H. Vering; herausg. von Dr. Fr. Heiner.) 80. Band. (3. Folge, 4. Band.) Mainz, (Franz Kirchheim) 1900.

Z pojednání budtež vytknuta: Sägmüller: Die Geschichte der Congregatio Concilii vor dem Motuproprio »Alias nos nonnullas« vom 2. August 1564 (str. 3—17); doplňuje zprávy podané A. Hackenbergem v práci: Zu den ersten Verhandlungen der S. Congregatio cardinalium Concilii Tridentini interpretum (1564—1565) ve Festschrift zum eilfhundertjährigen Jubiläum des deutschen Camposanto in Rom (1897), i doplňuje nejnovější monografii o zmíněné kongregaci: R. Parayre, La sainte Congrégation du Concile. Son histoire — sa procédure — son autorité (Paris 1897). — Karl Holder dokončuje na str. 18—33 práci započatou v ročníku 79.: Ein Traktat des Propstes Peter Schneuwly († 1597) in Freiburg über das Verhältniss von Kirche und Staat. — Alfred von Halban: Über die Verwendung von Gemeindevermögen für kirchliche Zwecke (str. 34—49) posuzuje judikaturu rakouského správního soudního dvoru, pokud se tkne věnování obecního jmění účelům církevním a přichází k důsledku, že § 35. zákona ze dne 7. května 1874, č. 50 ř. z. osvobodil místní obce od povinnosti přispívati na potřeby katolických farních obcí, které samy v případě potřeby mohou vypsat dávky pro účele církevní; místní obce že nemohou trvale převzít povinnosti farních obcí, že však mohou ve výjimečných případech ze svého jmění poskytnouti podpory pro účele církevní nepoškozují-li tím finanční zájmy své vlastní a neodcizují-li tím obecní jmění účelům ryze obecním. — Fr. Gillmann (Die Resignation der Benefizien, str. 50—79, 346—378, 523—569, 665—708 neukončeno), podrobuje nauku o resignaci na beneficia po stránce historicko-dogmatické novému prozkoumání probral dosud pojem označení a rozdíly resignace, pak jednoduchou resignaci co do předmětu a podmětu jejího, co do svolení církevních představených a co do formy i jejích účinků. Z resignací podmíněných podal dosud resignatio in favorem tertii. — Mikuláš Hilling (Die bischöfliche Banngewalt, der Archipresbyterat und der Archidiakonats in den sächsischen Bistümern, str. 80 až 114, 323—345, 443—468, 645—664, nedokončeno) povzbuzen byv prací Alfreda Schrödera, Entwicklung des Archidiakonats bis zum 11. Jahrhundert (Augsburg 1890) a J. B. Sägmüllera, Die Entwicklung des Archipresbyterats und Dekanats bis z. Ende des Karlingerreiches (Tübinger Universitätsprogramm 1898) chce vysvětliti vznik archipresbyteratu a archidiakonatu v biskupstvích saských, vycházejí ze správné zásady, že se jen tenkrátě doděláme jistých výsledků, věnujeme-li svou pozornost vývoji jednotlivých institutů v určitých územích, ježto místní a časové poměry všude měly rozhodující vliv. Odtud

probírá jurisdikční moc biskupovu (*bannus episcopalis*), pokud ji vykonával biskup sám a pokud ji na jiné přenášel (*der niedere geistliche Bann*), což historicky probírá a což jej vede na zřízení archipresbyterátů a archidiakonátů v diecésích Hildesheimské, Halberstadtské, Paderbornské, Münsterské, Osnabruckské, Mindenské, Verdenské, Bremské a Hamburkské. Jednotný způsob vzniku arcijahenství ani v těchto 9 biskupstvích nedá se vytknouti, ježto jednak vznikala přiléhajíc ku starým kostelům křesťním, jednak se vyvinula souběžně s úděly (*Gaue*) světskými. — Josef Freisen pokračuje z r. 1899 ve sdělování způsobu, kterak manželství ve Šlesviku-Holštýnu církevně byla uzavírána, a to od zavedení reformace až podnes (*Kirchliches Eheschliessungsrecht in Sch.-H.*, str. 229—258). — Karl August Geiger: *Die Neugestaltung der bayerischen Amortisationsvorschriften durch das Bürgerliche Gesetzbuch für das Deutsche Reich* str. 259—304. — C Böckenhoff (*Welchen Einfluss hat eine verspätete Zurücksendung der Wahlliste vonseiten der Regierung auf das Wahlrecht des Kapitels?* str. 305—312) hájí stanovisko, že kapitoly v Německu mohou ještě právo volby biskupa průběhem jednoho měsíce vykonati, když se vrácení kandidátních listin vládou protahovalo přes lhůtu stanovenou pro předsevzetí volebního aktu kapitolního, neboť v takovém případě platí zásada *impedito non currit tempus*, jednala-li ovšem kapitola sama jinak dle platných předpisův. — Peter Anton Kirsch: *Das durch Papst Benedict XIV. i. J. 1753 mit Spanien abgeschlossene Concordat.* (str. 313—322). — Carl Böckenhoff (*Die Unteilbarkeit des gegenseitigen Vertrags und ihre Bedeutung für das Eherecht*, str. 469 až 492) pojednává o nedílnosti manželské smlouvy, neuznává tudíž možnost *matrimoniorum claudicantium*, vyvozuje z toho důsledky vzhledem k manželským překážkám a řeší zejména otázku, při kterých jednostranných vylučujících manželských překážkách církevní zákonodárství přisoudilo nedílnosti manželské smlouvy význam t. zv. *communicatio exemptionis* a přichází, k výsledku, že tak se stalo pouze při překážkách vyplývajících z nedostatku Tridentinem předepsané formy uzavírání manželství, co znamená, že když jedna strana Tridentskému předpisu o uzavírání manželství nepodléhá, manželství i bezforemně uzavřené platné jest. — Karl August Geiger: *Die Stellung der Klöster und Ordenspersonen im bürgerlichen Gesetzbuche für das Deutsche Reich* (str. 493—522). — Josef Seitz, *Die religiöse Erziehung der Kinder im Grossh. Hessen nach den hess. Ausführungsgesetzen zum Bürgerlichen Gesetzbuch vom 17. Juli 1899*, str. 709—724. — Seber: *Steht den Pfarrern im bisherigen Gebiete des französischen Rechtes auch heute noch die Befugniss zu, die zum Pfarrwittum gehörigen Immobilien über ihre Dienstzeit hinaus zu vermieten oder zu verpachten?* (str. 725 až 732); zodpověděno kladně pro dobu 9 let, jak to stanoveno bylo čl. 6. dekretu ze dne 6. listopadu 1813, na kterémžto speciálním zákoně nový občanský zákoník německý ničehož neměnil. — Anton Günther, *Die katholische Autonomie in Ungarn* (str. 733—762, nedokončeno) podává německý překlad svých článkův uveřejněných v uherském diecésním listu: »*Veszprémi Hirlap*«; i vede důkaz, že nedotknutelnost práv církve katolické v Uhersku jest nutným důsledkem vývoje uherského práva veřejného.

Prof. Henner.